

Valtiovarainministeriölle
VM004:00/2020

Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta listaamattomien osakeyhtiöiden henkilöstöantien verotusta koskevaksi sääntelyksi

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi listaamattomien osakeyhtiöiden henkilöstöantien verotusta koskevaksi sääntelyksi. Ehdotuksessa ehdotetaan lisättäväksi tuloverolakiin (TVL) uusi 66a §.

Pääomasijoittajat ry kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta ja esitämme lausuntonamme seuraavaa.

Osaajapula kasvun esteenä Pohjoismaissa

Copenhagen Economics teki pohjoismaisen Venture Capital -markkinatutkimuksen yhteistyössä Pääomasijoittajat ry:n ja muiden pohjoismaisten yhdistysten kanssa vuonna 2018. [Tutkimus julkaistiin vuonna 2019](#). Tutkimuksen yksi päähavainto oli, että pohjoismaiden kasvun esteeksi on muodostunut osaajapula. Copenhagen Economics suositteli Pohjoismaita tekemään säädösmuutoksia, jotka parantavat mahdollisuuksia houkutella pohjoismaihin osaajia.

Kiitämme siitä, että nyt lausunnoilla oleva hallituksen esitys vastaa nimenomaisesti Copenhagen Economicsin esille nostamaan ongelmaan. On keskeisen tärkeää, että myös Suomi kamppailee mahdollisuudesta houkutella kansainvälisiä osaajia suomalaisiin teknologia- ja kasvuyrityksiin.

Startup-sijoitukset vuonna 2019 ja kasvava osaajapula

Startup-yrityksiin tehtiin ennätysmäärä sijoituksia vuonna 2019, yhteensä 511 miljoonaa euroa. Pääosa vuoden 2019 rahoituksesta tuli ulkomaisilta sijoittajilta, yhteensä 295 miljoonaa euroa. Tämä kertoo siitä, että suomalaiset startup-yritykset nähdään erittäin laadukkaiksi ja että koko startup-ekosysteemi on kehittynyt todella myönteisesti viime vuosina. Startup-yritysten saamat sijoitukset ovat yli nelinkertaistuneet lähes kymmenessä vuodessa ja vuosi 2019 oli kaikilla tavoin ennätysten vuosi startup-sijoitustoiminnassa.

Rahoitusta voidaan todeta olevan hyvin saatavilla startup-yrityksille normaalioloissa. Sen sijaan hyvä startup-ekosysteemin kehitys on nostanut painetta saada Suomeen lisää osaajia jatkuvasti kasvavaan startup-yritysten joukkoon. Tästäkin näkökulmasta nyt lausunnoilla olevan hallituksen esityksen eteneminen on tärkeää.

Koronakriisin vaikutukset

Vuosina 2008-2009 finanssikriisin aikaan yksistään ulkomaisten sijoittajien osuus tippui 58 % startup-sijoituksissa. Jos koronakriisi pääsee vaikuttamaan nyt vuonna 2020 samalla tavalla, startup-sijoituksista voi pahimmillaan sulaa

jopa 300 miljoonaa euroa.

Finanssikriisissä kesti lisäksi 5 vuotta päästä takaisin finanssikriisiä edeltävään tasoon sijoituksissa. Nyt vuonna 2020 startup- ja sijoittajien ekosysteemi on kuitenkin paljon vahvempi kuin finanssikriisin aikaan yli 10 vuotta sitten, joten toivomme että napakoin kriisiajan ratkaisuin toivomme tästä iskusta nopeammin kuin aikaisemmin finanssikriisissä.

Tätä taustaa vasten myös henkilöstöantia koskevan lakipaketin läpimeno toimivassa muodossa on erityisen tärkeää. Kilpailu kiristyy ja Suomen talouskasvun vauhdittamiseksi on tärkeää, että pääsemme vuoden 2019 tasolle mahdollisimman pian koronakriisin jälkeen. Tämän tavoitteen toteuttamiseksi kaikkien startup-yrittäjien, osajien, sijoittajien ja muiden sidosryhmien on tehtävä hyvää yhteistyötä. Lisäksi lainsäädännön on tuettava sitä tavoitetta, että Suomi on mahdollisimman houkutteleva maa yrityksille, sijoittajille ja osajille.

Suomen pitää pystyä pysymään kiinni kansainvälisessä kilpailussa ja tätä varten myös henkilöstöantia koskeva lakipaketti pitäisi saada suunnitellussa aikataulussa eteenpäin. Koronakriisin jälkeisessä ajassa tarve hyvin toimivalle lainsäädännölle on entistä suurempi ja toimivan lakipaketin yhteiskunnallinen vaikuttavuus startup-ekosysteemin ja uusien menestystarinoiden rakentamisessa on merkittävä.

Kommentit hallituksen esitysluonnoksesta

- Esitys on tärkeä ja ehdotettu säännösmuutos parantaisi Suomen kilpailukykyä
- Pääomasijoittajat ry tukee tavoitetta selkiyttää henkilöstöantia koskevaa sääntelyä.
- Pidämme tärkeänä, että lakimuutos saataisiin voimaan heinäkuussa 2020.
- Mahdollisuus käyttää osakeomistusta henkilöstön sitouttamisessa ja palkitsemisessa on erityisen tärkeä aloittavan vaiheen kasvuyrityksille eli startup-yrityksille.
- Hallituksen esitysluonnoksen yksityiskohtaisten kommenttien osalta viittaamme Teknologiateollisuus ry:n ja Elinkeinoelämän keskusliiton sekä Startup-säätiön lausuntoihin.

PÄÄOMASIJOITTAJAT RY

Pia Santavirta
Toimitusjohtaja

Lisätietoja

- **Pääomasijoittajat ry:n ja Fibanin yhteinen tiedote 6.4.2020:** [Startup-yritysten rahoitus nousi ennätyslukemiin 2019](#)
- [Tiedotustilaisuuden esitykset](#) (nämä löytävät myös em. tiedotteen lopusta)
- Tiedotustilaisuuden **videotallenne:** <https://vimeo.com/404947330>
- [Copenhagen Economics -tutkimuksen supporting slides](#)